

Nya nyttjande- och vårdplaner, nationella vårdplaner och annat aktuellt på fiskerifältet

Vattenägarens roll

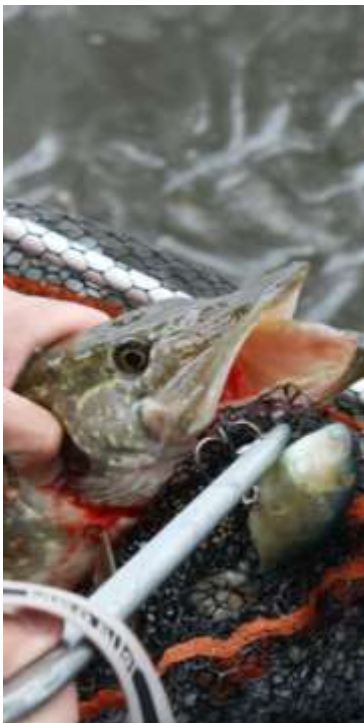
Malin Lönnroth - CFF

Innehåll

- Fiskeriområdenas nyttjande- och vårdplaner
 - Nationella vårdplaner ska beaktas
 - Lax- och havsöringsstrategin
 - Fiskvässtrategin
 - Kräftstrategin
 - Intressentgruppernas förväntingar på nyttjande- och vårdplanerna
 - Arbetet med nyttjande- och vårdplanen
 - Områden lämpade för kommersiellt fiske
 - Gösens minimimått inom yrkesfisket höjs, maskviddsreglering till nyttjande- och vårdplanerna
- Uppdatering av lagen om fiske på remiss
- Ålen har fått fredningstid
- GDPR är här- gäller även delägarlag
- Ansiktslyft för Centralförbundet

Nya nyttjande – och vårdplanerna

- När?
 - 2019 efter att styrelse valts
 - Tid fram till 31.12.2020.
- Vad ?
 - Plan som ska trygga fiskresursernas hållbara nyttjande, ett mångsidigt nyttjande och mångsidig avkastning och biologisk mångförmighet.
 - Planen ska också befrämja fritidsfiskets och det kommersiella fiskets verksamhetsförutsättningar.
- För vem?
 - Fiskeriområde: styr verksamheten
 - Vattenägarna: styr ordnandet av fisket och fiskevärden
 - Fiskarna: styr gemensamma målsättningar och hur man ska nå målsättningarna

Vad ska nyttjande och vårdplanen innehålla?

- Lagen om fiske 36 § ger en så gott som färdig innehållsförteckning
 - Utvecklandet och befrämjande av fiske
 - Fiskevård
 - Fiskereglering
 - "planläggning" av vattnen för olika fiskeformer
 - Uppföljning och fiskeövervakning
- Övriga krav från lagen om fiske
 - 14 §: Ersättningen för det kommersiella fiskets regionala tillstånd
 - 74 §: De fisk- och kräftarter som man får plantera ut
 - 83 §: Spöfiskebelastningen, som är grunden för hur fo delar ut ägarersättningarna
 - 24 §: Befrämja kommersiella fiskets och fritidsfiskets sam tillståndsområden
 - Verkställa planen och följa upp effekterna

Planen godkänns vid NTM- centralen

- Då man gör upp planen och för att planen ska kunna godkännas av NTM-centralen måste man beakta:
 - Krav som kommer via annan lagstiftning än lagen av fiske
 - Landsomfattande planer för förvaltning av fiskeresurserna
 - Grannområdenas nyttjande- och vårdplaner
- Vilka är de landsomfattande planerna?
 - I detta läget finns det inga dylika planer
 - JSM måste fatta beslut om detta, diskussioner pågår om vilken ställning planer som redan finns ska ha
 - Lax- och havsöringsstrategin, ja
 - Fiskvägsstrategin, ja
 - Kräftstrategin, kanske
 - Vattendragspecifika återhämtnings- och förvaltningsplaner för havsöringen i Östersjön – kommer på remiss inom kort, kanske
 - Andra, kanske

Lax- och havsöringsstrategin

Sikte på 2020

- Visionen
 - Livskraftiga lax- och havsöringsbestånd förökar sig i de finska älvarna och återetableras till potentiella och utbyggda älvar och bäckar så att beståndens genetiska variation stärks på längre sikt.
 - Östersjöns lax- och havsöringsbestånd utnyttjas på ett hållbart sätt och mängden lax och havsöring som kommer till de finska havsområdena och älvarna ökar. Förutsättningarna för yrkesmässigt laxfiske, fritidsfiske och fisketurism i de finska havsområdena och älvarna är goda.
- Den nationella lax- och havsöringsstrategin 2020 för Östersjöområdet ska tillämpas i myndigheternas verksamhet. Huvudansvaret hos jord- och skogsbruksministeriet
- Godkändes 2014, samtidigt som man gav ut nya lagen om fiske

Åtgärder

- Sju strategiska målsättningar med 50 åtgärder
 - 1/3 av åtgärderna krävde/ kräver lagändringar
- En del åtgärder redan genomförda
 - Fettfeneklippning
 - Enhetsvisa laxkvoter
 - Märkning av laxfångster
 - Total fredning av havsöring med fettfena – gäller från 2019 även utanför Finska viken!
 - Nätfiskeförbud i älvmynningar under hösten
 - Fokus från utplanteringar till fiskarnas naturliga livscykel

Fiskvägsstrategin

Visioner & mål

Fiskvägsstrategin – vattenägarnas och fiskeriområdets roll 1/1

- Fiskvägsprojekt och nödvändiga stödåtgärder (inkl. reglering av fisket)
- Sättfiskar som enligt planen för beståndets förvaltning eller den regionala nyttjande- och förvaltningsplanen är avsedda att fångas, förses med en yttre märkning.
- Fisket regleras genom minsta mått, fredningstider och - områden. Vid älvmynningar inrättas fredningsområden för att trygga fiskens fria framkomlighet – nyttjande- och förvaltningsplaner.
- Effektivare fiskeövervakning och mer anslag för övervakningen. Ökad övervakning av fisket som speciellt fokuserar på hotade vandrande fiskar.

Fiskvägsstrategin – vattenägarnas och fiskeriområdets roll 2/2

- Tillräckligt med fisk stiger upp i fiskvägarna och vidare till lekområdena - Utredning av möjligheterna att ordna selektivt fiske på födoområdet och vid älvmynningsarna
- Antalet lek- och yngelområden växer och kvaliteten förbättras - Restaurering av rensade forsområden ovanför fiskvägar bl.a. med stenar och grus
- Restaureringsprogram för vattenområdena inkluderas i fiskeområdenas nyttjande- och förvaltningsplaner.

Kräftstrategi

Flodkräfta och signalkräfta

- Signalkräftan finns på EU:s företeckning över skadliga invasiva arter – får inte utplanteras eller odlas
- Strategin är samtidigt det hanteringsprogram för signalkräfta som EU kräver
- Strategins uppdaterade målsättning:
 - Flodkräftsbestånden skyddas och utökas
 - Man förhindrar signalkräftbestånden och kräftpesten från att spridas
 - Nya forskningsrön och informations spridning är i nyckelställning

Hanteringsprogram för signalkräfta

- Omöjligt att "förinta" signalkräftan från den finska naturen -> hanteringsprogram
- Inom flodkräftans skydds- och vårdområde ska vattenägaren försöka förinta nya signalkräftförekomster så snabbt som möjligt (Lag om främmande arter 4 §) Att fiska och äta signalkräfta är en hanteringsåtgärd
- Hanteringsåtgärderna möjliggör transport, lagring och försäljning av levande signalkräftor
- Signalkräftor får bara hållas i sump i de vatten varifrån de är fångade (Lag om fiske 51 §)

Kräftan i nyttjande- och vårdplanerna

- Nyttjande- och vårdplanerna ska ha en skild del för kräftan
 - Skydd av flodkräftan
 - Hur kontrollera signalkräftan?
 - Hur ska kräftfisket regleras?
 - Definiera områden för kommersiellt och kräftfiske och hur det följs upp
 - Förbättra förutsättningarna för fritidsfisket efter kräfta
- > utan dessa kan NTM-centralen inte godkänna nyttjande- och vårdplanen

Förväntningarna på nyttjande- och vårdplanerna

- Det finns många intressentgrupper
- Viktigt att kunna hitta gemensamma mål och förbinda aktörerna till dem
- Uppgörandet av de nya nyttjande och vårdplanerna måste vara en öppen process

Förväntningar & målsättningar Fiskerättsinnehavarna

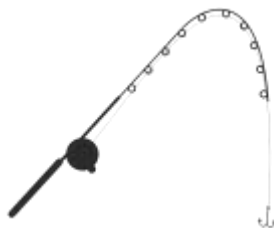
- Bevara påverkningsmöjligheterna på sina egna vatten
- Fiskereglering, fiskevård
- Förslag på hur fiskevårdsmedlen ska fördelas
- Avkastning från sin egendom
 - Fiskevattnens ekonomiska avkastning är ändå inte alltid den avgörande faktorn
- Lösa "utmaningen" med det kommersiella fiskets tillstånd utan att myndigheterna behöver ta till paragraf 13

Förväntningar & målsättningar Kommersiella fiskare

- Lättare tillgång till fiskevatten till skäligt pris
- Om det inte lyckas, vill en del använda sig av 13 §, en del är nöjda med läget redan nu
- Fiskevattnens produktion – fiskbestånd och fiskens tillstånd i skick
- Kommersiella fiskets verksamhetsförutsättningar – kan vi genom nyttjande och vårdplaneringen påverka t.ex. säl och skarvänderen, placering av annan verksamhet än fiske, och verksamhet som orsakar utsläpp....?
- Fiskeguiderna önskar bredare verksamhetsmöjligheter till 18 § (sex fiskare åt gången)

Förväntningar & målsättningar Fritidsfiskare

- Vattenägande fritidsfiskare versus ickevattenägande
- Samtillståndsområden till skäligt pris: trolling, fiske med stående redskap
- Tjänsterna och informationsgången i skick
- Genom fiskereglering stora fiskar, attraktiva fiskeplatser, fångstsäkerhet

Förväntningar & målsättningar Miljöorganisationer

- Lagen om fiske 1§: Fiskresurerna ska nyttjas på ett **EKOLOGISKT**, ekonomiskt och socialt hållbart sätt
- Forskningsdata och försiktighetsprincipen
- 36 §: ett förslag till åtgärder som behövs för att trygga vandringsfiskarnas och hotade fiskbestånds livscykel och annan biologisk mångfald

Naturresurs-
institutet &
nyttjande-
och
vårdplanerna

- Stomme för fiskeriområdenas nyttjande- och vårdplaner (2018)
 - Görs tillsammans med intressenterna gör upp en stomme för nyttjande- och vårdplanerna som fyller kraven i lagen om fiske
 - **Stommen måste vara färdig i slutet av november 2018**
- Ny bok om fiskevård (2016-2018)
 - Detaljerad handledning för att planera och genomföra nyttjande- och vård av fiskbestånden
 - **Handboken ges ut (som pdf) före utgången av november 2018. I detta skede ännu inte resurser för översättning till svenska**
- Fiskeriområdenas pilotprojekt för områdesplanering (2017 – 2019)
 - Finansierat av Europeiska havs- och fiskerifonden
 - För projektområdena (**Borgå-Sibbo** och **Päijänne**) tar man fram verksamhetsmodeller om hur man tar fram och utnyttjar geografisk data som stöder uppgörandet av nyttjande- och vårdplanerna och som kan generaliseras att gälla hela landet
 - Bland annat följande geografisk data tas fram
 - Fortplantningsområden för de viktigaste fiskarterna (Borgå-Sibbo)
 - Med hjälp av fiskmärkningsdata ta fram havsöringens viktigaste områden (Borgå-Sibbo)
 - Hantera spridningen av signalkräfta och skydda flodkräften (Päijänne)
 - Områden som lämpar sig för kommersiellt fiske (Päijänne)
 - **Resultaten klara i augusti 2019**
(→ om möjligt kombineras med den tidigare nämnda NVF modellen)

Områden lämpliga för kommersiellt fiske

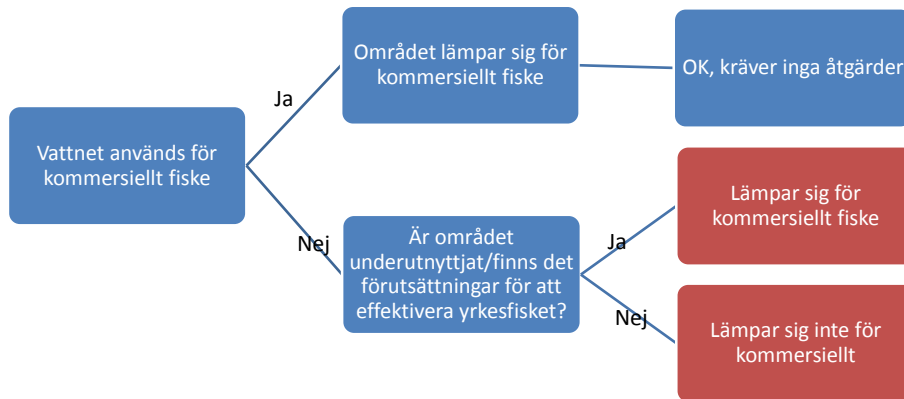
- Ska enligt lagen definieras i nyttjande- och vårdplanen
- Lagen ger ändå inga riktlinjer för hur detta ska göras
- Varför ska dessa definieras?
 - Ska stöda NTM-centralen då de fattar förvaltningsbeslut
 - Att tillämpa definitionen blir aktuell då en kommersiell fiskare söker tillstånd enligt lagen om fiske 13 §

Lagen om fiske 13 §

- NTM-centralen kan i undantagsfall bevilja tillstånd att bedriva kommersiellt fiske "förbi ägaren"
- Fyra villkor ska uppfyllas:
 - 1) Vattenområdet har definierats som lämpligt för kommersiellt fiske i NVP
 - 2) Fiskbestånden är tillräckligt livskraftiga
 - 3) Den kommersiella fiskaren har inte kunnat komma överrens om tillstånd med innehavaren av fiskerätten
 - 4) Det kommersiella fisket får inte förorsaka betydande olägenhet för standägarna eller störa annan användning av området.
- Enligt jord- och skogsbruksutskottets betänkande ska NTM-centralens tillstånd det vara en sista utväg. Tillstånden/arrenden ska i första hand skötas via ägarna.

Definition av områden som lämpar sig för kommersiellt fiske

Kriterier och dynamisk planering

- Kriterier
 - Måste gemensamt kommas överrens om då man planerar nyttjande- och vårdplanen
 - Måste kunna omfattas av alla parter
- Gammalt material som stöd
 - Lokaliseringsstyrningsplaner
 - Gamla nyttjande- och vårdplaner
 - Områden som traditionellt varit i yrkesfiskebruk
- Planen ska vara dynamisk
 - Man får inte låsa läget – förändringar i var fisken rör sig
 - Kriterier och grunderna finns i nyttjande- och vårdplanen, men områdesgränserna kan justeras
 - Elektroniska kartor i Oma kala?
- Även om ett område inte i planen har definierats som lämpligt för yrkesfiske, betyder det inte att man inte kan/får bedriva yrkesfiske på det

Prissättning

- Tillstånd av ägarna
- Tillstånd av NTM-centralen
- Prisen bestäms enligt marknadsekonomiprinciper
- Ägarnas och NTM-centralens priser måste vara på samma nivå, annars skapar man ett misslyckat system
- Det finns inte tillgång till heltäckande prisuppgifter
- Alternativ: Procentandel av fångsten, fast pris, bundet till redskapsenheter...

Gösens minimimått

- Kommersiella fiskarnas övergångsperiod tar slut vid årsskiftet
- Naturresursinstitutet (LUKE) har utvärderat läget
 - Inga tydliga positiva trender trots höjt minimimått - fångsterna varit svaga och kalla somrar gett svaga årsklasser
 - LUKE anser att det behövs höjda maskvidder
- Trots näringens protester beslöt ministeriet att höja minimimåttet för yrkesfiskarna
 - 42 cm Finska viken och insjöarna
 - 40 cm resten av havsområdena
- Fiskare ska beakta höjningen av minimimåtten i knutavstnden
- Knutavstånden i nät med i planerna för nyttjande och vård.
 - 50 mm knutavstånd

Ålen har fått fyra månaders fredningstid

- Inledningsvis var förslaget att allt fiske utom glasålsfiske skulle förbjudas i hela EU
- EU beslöt i dec. 2017 att alla medlemsländer måste stänga sitt kommersiella ålfiske till havs för minst 3 månader under sept-januari -> skydda ålens vandring
- JSM beslöt att fr.o.m. hösten 2018
 - Fredning i fyra månader (1.10-31.1).
 - Ålförbudet gäller även fritidsfiske och insjövattnen.

Uppdatering av lagen om fiske

- På remiss fram till **5 november**
- Ägarersättningarna baserar sig på avgiftsbelagda allmänna fiskerätter (dvs. inte mete- och pilkfiske)
- **Man har inte vågat föreslå över 65-åringar till betalningsskyldiga**
- För vissa fisketävlingar skulle man inte behöva tillstånd av vattenägarna
- Vandringsfiskarna får "en prislapp". Det vill säga förverkandepåföljd vid olagligt fiske.
- Första försäljning av fångst skulle inte gälla kräftor
- Båtlag tas bort från nätfiskedefinitionen på 240 meter
- 1 månads anmälningstid för utsättningar, och anmälningen ska göras av den som beställt utplanteringen

Utplanteringar ska anmälas i SÄHI

- Den som planterar ut fisk är enligt lagen skyldig att anmäla om detta till ett utsättningsregister inom tre månader (Den som beställt utplanteringen och 1 månad enligt nya lagen om fiske på remiss).
- Anmälningarna sker via ett elektroniskt system
- I systemet är det möjligt att se uppgifter om tidigare utsättningar t.ex. för nyttjande- och vårdplaner.

GDPR - EU:s dataskyddsförordning

- Trädde i kraft den 25.5.2018
- Gäller alla som upprätthåller personuppgiftsregister, förutom privathushåll.
- Man måste definiera för vilket ändamål man använder personuppgifterna, man samlar bara in nödvändiga uppgifter.
- Reregisteransvarig antecknar hur man hanterar personuppgifter, hur länge de förvaras och huruvida man ger ut information till utomstående.
- I vissa fall behöver den registeransvariga den registrerades medgivande. Medgivande måste fås, om man hanterar personuppgifter på någon annan grund än de som finns i dataskyddsförordningen.
- Man måste få medgivande för att skicka marknadsföringsmeddelanden.
- Modellen för delägarlag här: <http://www.ahven.net/delagarlag>
- Dataskyddsanvisningar för fiskeområden här: <http://www.ahven.net/fiskeomraden>

Types of Headache

graine

Hypertensionior

Centralförbundet uppdaterar sig

- Ny kommunikationsstrategi
 - hur vi bättre ska synas och snabbare kunna reagera på aktuella ärenden
 - Fördjupat samarbete med andra aktörer på fältet, yrkesfiskarna, fritidsfiskarna, WWF. Viktigt i frågor om bland annat djurrättsaktivism och restaureringar
- Vi har grundat en "Virtavesityöryhmä"
- Ny grafisk profil – ansiktslyft för en över 125-åring
 - Nätsidorna Ahven.net
 - Tidningar och publikationer
 - Elektroniska nyhetsbrevet
 - Abborrposten kommer att utvecklas

Håll dig uppdaterad!